

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean)
S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงข้อมูลแบบเอฟ (F – Distribution)
MS	แทน	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (Mean of Squares)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน
3. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ปรากฏผล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้งและมีชื่อตามทะเบียนราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 376 คน โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 376 ฉบับ จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	270	71.8
- หญิง	106	28.2
รวม	376	100.00
อายุ		
- 18-35 ปี	124	33.00
- 36-59 ปี	194	51.60

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 60 ปีขึ้นไป	58	15.40
รวม	376	100.00
ระดับการศึกษา		
- ไม่ได้เรียน	48	12.80
- ประถมศึกษา	97	25.80
- มัธยมศึกษา	75	19.90
- อนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า	88	23.40
- ปริญญาตรีขึ้นไป	68	18.10
รวม	376	100.00
อาชีพ		
- เกษตรกร/รับจ้าง	176	46.80
- รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	155	41.20
- ค้าขาย/ธุรกิจ	45	12.00
รวม	376	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 270 คน คิดเป็น (ร้อยละ 71.80) เป็นหญิง จำนวน 106 คน คิดเป็น (ร้อยละ 28.20) มีช่วงอายุระหว่าง 36-59 ปี จำนวน 194 คน คิดเป็น (ร้อยละ 51.60) ช่วงอายุระหว่าง 18-35 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็น (ร้อยละ 33.00) และช่วงอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็น (ร้อยละ 15.40) ตามลำดับ มีระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 97 คน คิดเป็น (ร้อยละ 25.80) ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 75 คน คิดเป็น (ร้อยละ 19.90) ระดับอนุปริญญา/ปวส.หรือเทียบเท่า จำนวน 88 คน คิดเป็น (ร้อยละ 23.40) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็น (ร้อยละ 18.10) และไม่ได้เรียน จำนวน 48 คน คิดเป็น (ร้อยละ 12.80) ตามลำดับ ประกอบอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 176 คน คิดเป็น (ร้อยละ 46.80) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 155 คน คิดเป็น (ร้อยละ 41.20) และค้าขาย/ธุรกิจ จำนวน 45 คน คิดเป็น (ร้อยละ 12.00) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน
ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน
ปรากฏผลดังตารางที่ 3 - 8

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ
จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน ตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ด้านการเลือกตั้ง	4.56	0.59	มากที่สุด
2	ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	4.04	0.68	มาก
3	ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.33	0.59	ปานกลาง
4	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.98	0.79	มาก
5	ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.44	0.86	ปานกลาง
	โดยรวม	3.87	0.70	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.70) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ด้าน
คือ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.59) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ซึ่งสามารถ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{X} = 4.04$,
S.D. = 0.68) และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.79) และอยู่ในระดับ
ปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ

ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.86) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการเลือกตั้ง

ข้อ	ด้านการเลือกตั้ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ท่านออกไปใช้สิทธิทุกครั้งในการจัดการเลือกตั้งภายในตำบลโพธิ์สัย	4.63	0.61	มากที่สุด
2	ท่านมีความสนใจในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	4.74	0.53	มากที่สุด
3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนในตำบลโพธิ์สัย	4.66	0.59	มากที่สุด
4	ท่านได้ชักจูงประชาชนในหมู่บ้านให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการจัดการเลือกตั้งขึ้น	4.48	0.67	มาก
5	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเลือกตั้งในแต่ละครั้งให้มีความเรียบร้อย	4.40	0.62	มาก
6	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงของประชาชนในหมู่บ้าน ที่มีการจัดการเลือกตั้ง	4.56	0.54	มากที่สุด
7	ท่านได้ติดตามผลการนับคะแนนของคณะกรรมการการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	4.46	0.60	มาก
	โดยรวม	4.56	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการเลือกตั้ง โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 ท่านมีความสนใจในการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.53) รองลงมาข้อ 3 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนในตำบลโพธิ์สัย ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 4 ท่านได้ชักจูงประชาชนในหมู่บ้านให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้งเมื่อมีการจัดการเลือกตั้งขึ้น ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.67) อยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

ข้อ	ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ท่านได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในช่วงระหว่างรณรงค์หาเสียงและการเลือกตั้ง	3.50	0.74	ปานกลาง
2	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้งให้กับกลุ่มการเมืองท้องถิ่นผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งในแต่ละครั้ง	3.40	0.62	ปานกลาง
3	ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายให้กับกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน	4.49	0.69	มาก
4	ท่านมีส่วนร่วมในการแจกเอกสารหาเสียงของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นทุกครั้งเมื่อมีการจัดการเลือกตั้ง	4.49	0.62	มาก
5	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์การหาเสียงของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นทุกครั้งเมื่อมีการจัดการเลือกตั้ง	4.51	0.63	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
6	ท่านมีส่วนร่วมเสนอแนวทางการแก้ไข ปัญหาในหมู่บ้าน ต่อกลุ่มการเมืองท้องถิ่น	3.45	0.71	ปานกลาง
7	ท่านมีส่วนร่วมติดตามการทำงานเพื่อพัฒนา บ้านเมืองของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่น	4.47	0.75	มาก
	โดยรวม	4.04	0.68	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสริสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์การหาเสียงของกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นทุกครั้งเมื่อมีการจัดการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.63) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ข้อ 3 ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายให้กับกลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่นเพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.69) อยู่ในระดับมาก และข้อ 1 ท่านได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในช่วงระหว่างรณรงค์หาเสียงและการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.74) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ
จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ข้อ	ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ได้พูดคุยเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้กับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อน ร่วมงาน	4.61	0.63	มากที่สุด
2	ได้พูดคุยเรื่องเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วน ตำบลให้กับบุคคลอื่นที่อยู่ต่างถิ่น เช่น ต่าง อำเภอ ต่างจังหวัด	4.59	0.70	มากที่สุด
3	ได้เขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ วารสารต่างๆ เพื่อร้องเรียนหรือเสนอแนะใน เรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานต่างๆ ของ อบต.	1.24	0.52	น้อยที่สุด
4	ได้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของ อบต. ไปลงหนังสือพิมพ์ ท้องถิ่นหรือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง	1.50	0.59	น้อยที่สุด
5	ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะ ด้วยวาจาต่อ อบต. และกลุ่มการเมืองท้องถิ่น เกี่ยวกับปัญหาในเขต อบต.	4.73	0.49	มากที่สุด
6	ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะ โดยวิธีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อ อบต. และกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหา ในเขต อบต.	2.70	0.53	ปานกลาง
7	ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผน พัฒนาของ อบต.	3.94	0.67	มาก
	โดยรวม	3.33	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการแสดงความ คิดเห็นต่อสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อ 5 ได้เสนอปัญหา ร้องเรียน หรือให้ข้อเสนอแนะด้วยวาจาต่อ อบต. และกลุ่มการเมืองท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาในเขต อบต. ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.49) รองลงมา ข้อ 1 ได้พูดคุยเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลให้กับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อน ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.63) อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 4 ได้เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการ ดำเนินงานของ อบต. ไปลงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นหรือหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง ($\bar{X} = 1.50$, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์สัย อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ข้อ	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1	ได้เข้าร่วมกลุ่มในการพัฒนาชุมชน ด้านการ ให้บริการ ต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.82	0.79	มาก
2	ได้เข้าร่วม โครงการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อ แก้ไขปัญหาความยากจน	3.96	0.77	มาก
3	ได้เข้าร่วมกลุ่มเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมภายในหมู่บ้าน	4.19	0.76	มาก
4	ได้เข้าร่วมกลุ่มเพื่อรักษาประเพณีอันดีงามของ องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีลอยกระทง	4.01	0.81	มาก
5	ได้เข้าร่วมกลุ่มเพื่อร่วมกันตรวจสอบการทำงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล	3.94	0.84	มาก
	โดยรวม	3.98	0.79	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ข้อ 3 ได้เข้าร่วมกลุ่มเพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.76) ข้อ 4 ได้เข้าร่วมกลุ่มเพื่อรักษาประเพณีอันดีงามขององค์การบริหาร ส่วนตำบล เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีเข้าพรรษา ประเพณีลอยกระทง ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.81) และข้อ 2 ได้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความ ยากจน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

ข้อ	ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการมี ส่วนร่วม
1	ท่านแสดงออกด้วยการเข้าร่วมลงชื่อเสนอ โครงการต่างๆ ที่ต้องการให้มีในหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1-10)	3.90	0.77	มาก
2	ท่านแสดงออกด้วยการลงชื่อร้องเรียนการ ให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วน ตำบลในด้านต่างๆ	3.98	0.85	มาก
3	ท่านแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการจัด ให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	3.84	0.85	มาก
4	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย	3.75	0.90	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	$\bar{X}$	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
5	ท่านได้ร่วมลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไป	2.37	0.87	น้อย
6	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงออกด้วยการประท้วงการทำงานของนายกองกิจการบริหารส่วนตำบล	2.81	0.89	ปานกลาง
	โดยรวม	3.44	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2 ท่านแสดงออกด้วยการลงชื่อร้องเรียนการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.85) รองลงมาข้อ 1 ท่านแสดงออกด้วยการเข้าร่วมลงชื่อเสนอ โครงการต่างๆ ที่ต้องการให้มีในหมู่บ้าน (หมู่ที่ 1-10) ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.77) อยู่ในระดับมาก และข้อ 5 ท่านได้ร่วมลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอน นายกองกิจการบริหารส่วนตำบล ที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งอยู่ต่อไป ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.87) อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ
แตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.55	0.47	4.58	0.50	0.541	0.588
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	4.50	0.42	4.49	0.37	0.249	0.184
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อ สาธารณะ	4.56	0.43	4.53	0.39	0.575	0.193
4. ด้านการรวมกลุ่มผล ประโยชน์	4.00	0.64	3.92	0.67	0.983	0.405
5. ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ	3.87	0.69	3.82	0.68	0.616	0.805
โดยรวม	4.30	0.34	4.27	0.31	0.689	0.270

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล โพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มี
เพศแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ
แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.504	2	0.252	2.335	0.098
ภายในกลุ่ม	40.268	373	0.108		
รวม	40.772	375			

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วม
ทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับ
การศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.927	4	0.232	2.159	0.073
ภายในกลุ่ม	39.844	371	0.107		
รวม	40.772	375			

จากตารางที่ 11 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอาชีพ
แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	0.519	2	0.259	2.404	0.092
ภายในกลุ่ม	40.253	373	0.108		
รวม	40.772	375			

จากตารางที่ 12 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
1. การเลือกตั้ง	
1.1 ประชาชนในเขตพื้นที่ควรมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งของตน	9
1.2 หน่วยราชการควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบผลการนับคะแนนให้มากกว่านี้	5
2. การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	
2.1 ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนให้ความสนใจในข่าวสารบ้านเมืองและมีส่วนร่วมในการรณรงค์การเลือกตั้งในพื้นที่ด้วย	14
2.2 ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและการบริหารงานในท้องถิ่นไม่ทั่วถึง ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่ทันต่อเหตุการณ์	8
3. การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	
3.1 ควรให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลและนักการเมืองท้องถิ่นได้ง่ายกว่านี้	46
3.2 ควรจัดให้มีผู้หรือกล่องแสดงความคิดเห็นหรือกล่องรับคำติชมการทำงานของพนักงานและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	32
3.3 ประชาชนยังขาดความกล้าที่จะตรวจสอบและร้องเรียนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	24

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด	ความถี่
4. การรวมกลุ่มผลประโยชน์	
4.1 ควรมีการให้ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์แก่ประชาชนให้มากกว่านี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของประชาชนในการรวมกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ	21
4.2 องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นควรมีการตั้งงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนแก่กลุ่มต่างๆ	10
5. การแสดงออกด้วยการกระทำ	
5.1 องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมอาชีพโดยหาอาชีพเสริมให้แก่ประชาชน	30
5.2 องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นควรสอบถามปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและนำไปปฏิบัติตาม	22
5.3 องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิตรวจสอบและถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่นที่ไม่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน	14

จากตารางที่ 13 พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดร้อยเอ็ด มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย คือ การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ รองลงมาการแสดงออกด้วยการกระทำ การรวมกลุ่มผลประโยชน์ การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง และการเลือกตั้ง ซึ่งสามารถนำเสนอแต่ละด้านดังนี้

ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลและนักการเมืองท้องถิ่นได้ง่ายกว่านี้ ควรจัดให้มีตู้หรือกล่องแสดงความคิดเห็นหรือกล่องรับคำติชมการทำงานของพนักงานและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และประชาชนยังขาดความกล้าที่จะตรวจสอบและร้องเรียนการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ตามลำดับ

ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรมีการส่งเสริมอาชีพ โดยหาอาชีพเสริมให้แก่ประชาชน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรสอบถามปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และนำไปปฏิบัติตาม และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิ ตรวจสอบและถอดถอนนักการเมืองท้องถิ่นที่ไม่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรมี การให้ความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์แก่ประชาชนให้มากกว่านี้ เพื่อเป็นการกระตุ้น ความสนใจของประชาชนในการรวมกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ และองค์การบริหารส่วน ท้องถิ่นควรมีการตั้งงบประมาณในการส่งเสริมและสนับสนุนแก่กลุ่มต่างๆ ตามลำดับ

ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนให้ความสนใจในข่าวสารบ้านเมืองและมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์การเลือกตั้งในพื้นที่ด้วย และได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและการบริหารงาน ในท้องถิ่นไม่ทั่วถึง ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่ทันต่อเหตุการณ์ ตามลำดับ

ด้านการเลือกตั้ง เรียงค่าความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ ควรมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งของตน และหน่วย ราชการควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ผลการนับคะแนนให้มากกว่านี้ ตามลำดับ